

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Спеціалізована вчена рада Д 14.053.01

ДОВІДНИК ЗДОБУВАЧА
з питань атестації
наукових кадрів
вищої кваліфікації

Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
Житомир
2017

*Видається за рішенням вченої ради
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 29.12. 2017 року).*

Рецензенти:

- Сейко Н.А.** – доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової і міжнародної роботи
(Житомирський державний університет імені Івана Франка);
- Зданевич Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
дошкільної педагогіки, психології та фахових методик
(Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія);
- Яценко С.Л.** – кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, психології та
управління навчальними закладами
(Житомирський державний університет імені Івана Франка).

Довідник здобувача з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / [укладач Н. П. Бірук]. – Житомир : Вид-во Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2017. – 26 с.

У виданні вміщені основні нормативні документи та інформаційні матеріали, що стосуються атестаційного процесу.

Для науковців, аспірантів та докторантів.

ЗМІСТ

1. Положення про спеціалізовану вчену раду (основні положення).....	2
2. Порядок присудження наукових ступенів (основні положення).....	7
3. Вимоги до оформлення дисертації.....	13
4. Зразки оформлення титульного аркушу дисертації.....	18
5. Зразок оформлення анотації дисертації.....	20
6. Правила оформлення дисертації.....	20
7. Правила бібліографічного опису для списку використаних джерел.....	21
8. Приклади оформлення бібліографічних джерел.....	25
9. Зразок оформлення списку наукових праць.....	27

**НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

14.09.2011 № 1059 (з1169-11)

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СПЕЦІАЛІЗОВАНУ ВЧЕНУ РАДУ

(Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 р. за N 1170/19908)

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
№ 270 (з0466-12) від 12.03. 2012}*

I. Загальні положення

1.1. Спеціалізована вчена рада (далі – рада) утворюється МОНмолодьспортом у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації та наукових установах (далі – вищі навчальні заклади, наукові установи), що проводять фундаментальні та прикладні наукові дослідження, мають достатній рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення для підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, за клопотанням центральних органів виконавчої влади, у сфері управління яких є вищі навчальні заклади та наукові установи, національних академій наук, а також вищих навчальних закладів та наукових установ, що належать до сфери управління МОНмолодьспорту.

1.5. Якщо докторська дисертація виконана за двома спеціальностями, то дисертація за кожною спеціальністю повинна містити проведені автором дослідження, у яких отримано нові науково обґрунтовані результати в певній галузі науки, які в сукупності розв'язують важливу наукову або науково-прикладну проблему і які раніше не захищалися. Зазначені спеціальності повинні належати одній галузі науки.

1.6. Кандидатська дисертація подається до захисту лише за однією спеціальністю.

1.7. Рада має право звертатися до вищого навчального закладу чи наукової установи, в якій виконувалась робота, для отримання додаткових матеріалів, необхідних для повного, всебічного й об'єктивного розгляду дисертації та прийняття обґрунтованого рішення.

1.8. Робота ради має відкритий характер. Про її засідання інформується наукова громадськість. Обмеження щодо присутності на захисті дисертації будь-яких осіб не допускаються.

Здобувач має право ознайомитися з усіма матеріалами ради щодо захисту його дисертації, а також одержати кваліфіковану допомогу від голови ради, його заступника, вченого секретаря ради з усіх питань, пов'язаних із захистом дисертації.

1.9. У разі порушення радою вимог нормативно-правових актів з питань присудження наукового ступеня доктора чи кандидата наук МОНмолодьспорт скасовує прийняте радою рішення і може вжити до неї заходи в межах своєї компетенції, у тому числі до зупинення діяльності цієї ради.

III. Попередній розгляд дисертації у спеціалізованій ученій раді

3.1. Рада приймає дисертацію для попереднього розгляду за наявності документів, визначених у переліку, і доручає комісії (не менше трьох осіб) з членів ради (фахівцям за профілем дисертації) подати висновок про науковий рівень дисертації, відповідність її профілю ради, про кількість і обсяг публікацій та про повноту опублікованих матеріалів дисертації, а також пропозиції щодо призначення офіційних опонентів, у тому числі іноземних фахівців з відповідної спеціальності, і на випадок разового захисту щодо поповнення ради науковцями відповідного профілю та щодо розсилання автореферату дисертації.

Рада приймає до розгляду докторську дисертацію не раніше ніж через два місяці, а кандидатську – не раніше ніж через місяць з дня розсилання виготовлювачами

обов'язкових примірників видань, в яких опубліковано праці здобувача, що відображають основні результати дисертації.

3.2. Розглядаючи докторську дисертацію, комісія ради визначає, якою мірою в ній використані матеріали і висновки кандидатської дисертації здобувача.

Наукові положення і результати, які виносилися на захист у кандидатській дисертації, не можуть повторно виноситися на захист здобувачем наукового ступеня доктора наук у його докторській дисертації. Ці положення і результати можуть бути наведені лише в оглядовій частині докторської дисертації. Докторську дисертацію не може захищати здобувач, який не має наукового ступеня кандидата наук.

Комісія може залучати до підготовки проекту висновку фахівців кафедр, лабораторій та інших структурних підрозділів даної організації чи інших наукових установ. Комісія визначає фахові семінари для апробації дисертації.

3.3. У разі позитивного висновку комісії рада приймає рішення про прийняття дисертації до захисту.

Рішення ради про прийняття дисертації до захисту вважається позитивним, якщо за нього в результаті відкритого голосування висловились більш як половина присутніх на засіданні членів ради.

3.4. У разі негативного висновку комісії рада не приймає дисертацію до захисту і видає здобувачеві витяг з протоколу засідання ради з мотивуванням відмови у прийнятті дисертації до захисту та повертає всі подані матеріали.

За бажанням здобувача рада повинна прийняти до захисту дисертацію, якщо вона відповідає профілю ради.

3.5. Попередній розгляд дисертацій у раді не повинен тривати понад два місяці для кандидатської і три місяці для докторської дисертації з дня подання документів.

3.6. Рада приймає дисертацію до захисту та призначає офіційних опонентів, затверджує додатковий список установ і організацій, до яких обов'язково надсилаються автореферати, дозволяє друкувати автореферат і за потреби порушує клопотання перед МОНмолодьспортом про додаткове введення в установленому порядку до складу ради науковців відповідного профілю.

Про прийняття дисертації до захисту рада надсилає до МОНмолодьспорту повідомлення, в якому зазначаються відомості про наукового керівника та призначених офіційних опонентів.

Повідомлення про захист докторських і кандидатських дисертацій публікуються в офіційному друкованому виданні МОНмолодьспорту.

Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора чи кандидата наук проводиться не раніше ніж через місяць після опублікування такого повідомлення.

Якщо з об'єктивних причин засідання ради у призначений день не може відбутися, то рада має право призначити нову дату захисту дисертації, але не раніше ніж через місяць після опублікування повідомлення, поінформувавши про це МОНмолодьспорт, установи та організації, яким було розіслано автореферат.

3.7. Автореферат із зазначенням адреси, дати і часу захисту розсилають не пізніше ніж за місяць до захисту за переліком установ і організацій, до яких обов'язково надсилаються автореферати дисертацій, затвердженим МОНмолодьспортом в установленому порядку, і за додатковим списком, затвердженим радою, який включає ради, наукові установи, вищі навчальні заклади за профілем дисертації та відомих фахівців у даній галузі науки.

Виправлення в дисертації недоліків, виявлених радою після того, як дисертацію було прийнято до захисту, та в авторефераті після його розсилання заборонено.

3.8. Офіційний опонент на основі вивчення дисертації та праць, опублікованих за темою дисертації, подає до ради відгук, у якому визначаються ступінь актуальності

обраної теми, обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота їх викладу в опублікованих працях, а також робить висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів (далі – Порядок).

У відгуках на автореферат має бути зазначено, що:

- дисертаційна робота відповідає вимогам пп. 9, 10, 12, 13 „Порядку присудження наукових ступенів”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07. 2013 року зі змінами та доповненнями згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08. 2015 р. (для докторських дисертацій);

- дисертаційна робота відповідає вимогам пп. 9, 11, 12, 13 „Порядку присудження наукових ступенів”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07. 2013 року зі змінами та доповненнями згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08. 2015 р. (для кандидатських дисертацій). (Прим. укладача).

Офіційний опонент відповідає за об'єктивність і якість підготовленого ним відгуку. Рада має право повернути офіційному опоненту для доопрацювання відгук, якщо він не відповідає вказаним вимогам, або замінити офіційного опонента.

Копії письмових відгуків офіційних опонентів рада видає здобувачеві не пізніше ніж за десять днів до захисту дисертації.

3.9. Прилюдний захист дисертації відбувається на засіданні спеціалізованої вченої ради, яке вважається правоможним, якщо в його проведенні взяли участь не менш як дві третини її складу, а також за умови обов'язкової участі не менш як чотирьох докторів наук з кожної спеціальності докторської дисертації і не менш як трьох докторів наук зі спеціальності кандидатської дисертації.

За бажанням здобувача рада зобов'язана призначити захист дисертації і за наявності негативних відгуків. Якщо наявні два негативні відгуки від офіційних опонентів, то захист дисертації не проводиться і рада приймає рішення про зняття її з розгляду.

Про зняття дисертації з розгляду рада повідомляє МОНмолодьспорт і надсилає до Міністерства автореферат дисертації разом з копіями відгуків офіційних опонентів.

Здобувачеві рада повертає документи за переліком документів, які повертаються здобувачу, за результатами захисту дисертації якого спеціалізованою вченою радою прийнято негативне рішення (за винятком одного примірника дисертації, який зберігається в раді протягом десяти років).

IV. Засідання спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації

4.1. Рада проводить не більш як 12 засідань на рік. У разі потреби засідання можуть проводитися сесійно. На одному засіданні може проводитися захист не більше двох дисертацій, з яких тільки одна може бути докторською дисертацією.

Засідання записується на фонограму. Розшифрована фонограма є стенограмою засідання ради. Фонограма зберігається в раді до прийняття МОНмолодьспортом остаточного рішення.

4.2. Засідання ради для захисту дисертації проводиться під керівництвом голови ради, а за його відсутності – заступника голови ради.

Голова (заступник голови) ради не може бути головуєчим на засіданні, якщо проводиться захист дисертації, щодо якої він є науковим керівником чи консультантом. У такому разі головуєчим на засіданні обирається член ради - штатний співробітник вищого навчального закладу чи наукової установи, в якій утворена рада, про що обов'язково робиться запис у стенограмі засідання ради.

Близькі особи керівників ради та вищого навчального закладу чи наукової установи, у якій утворена рада, свої дисертації подають на розгляд рад інших вищих навчальних закладів чи наукових установ.

4.3. Учений секретар ради не може виконувати свої обов'язки на засіданні ради, на якому розглядається дисертація здобувача, щодо якої він є науковим керівником чи консультантом.

У такому разі, а також на час відсутності вченого секретаря виконання його обов'язків покладається на одного із членів ради – штатного працівника вищого навчального закладу чи наукової установи. Призначення оформлюється наказом керівника вищого навчального закладу чи наукової установи, в якій утворена рада. У наказі зазначається строк повноважень (до трьох місяців) виконуючого обов'язки вченого секретаря. Один примірник наказу надсилається до МОНмолодьспорту.

4.4. Якщо один з офіційних опонентів відсутній з поважної причини, то захист дисертації може відбутися за умови його позитивного відгуку. У цьому разі на засіданні ради оголошують відгук відсутнього опонента і заслуховують виступ додаткового офіційного опонента, призначеного додатково керівництвом ради не пізніше ніж за три дні до захисту дисертації та відгук якого долучається до матеріалів атестаційної справи.

Захист дисертації не проводиться, якщо: одночасно відсутні голова і заступник голови; відсутні два офіційні опоненти; відсутній опонент, який подав негативний відгук на дисертацію; призначення додаткового офіційного опонента відбулося пізніше встановленого строку.

4.5. Засідання ради для захисту дисертації проводиться державною мовою за чітко визначеною процедурою.

4.6. При позитивному рішенні щодо присудження наукового ступеня приймається висновок ради шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів ради. У висновку повинні бути викладені найсуттєвіші наукові результати, які одержав здобувач особисто, оцінка їх достовірності та новизни, значення для теорії і практики та рекомендації щодо використання, а також вказується, яким вимогам Порядку присудження наукових ступенів відповідає дисертація.

На цьому захист дисертації вважається закінченим.

4.8. Рада протягом місяця після захисту надсилає до МОНмолодьспорту перший та електронний примірники докторської (кандидатської) дисертації з двома примірниками облікової картки дисертації за встановленою відповідно до законодавства формою та атестаційну справу здобувача наукового ступеня, що забезпечує вчений секретар ради.

Електронний примірник захищеної докторської (кандидатської) дисертації надсилається до Українського інституту науково-технічної та економічної інформації (01171, м. Київ, вул. В.Антоновича, 180).

Після ухвалення МОНмолодьспортом рішення про видачу здобувачеві диплома доктора (кандидата) наук примірник дисертації передається на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Атестаційна справа здобувача наукового ступеня зберігається в раді згідно з переліком документів протягом десяти років.

Атестаційна справа здобувача оформляється державною мовою згідно з переліком документів атестаційної справи здобувача наукового ступеня доктора наук, яка подається до МОНмолодьспорту, та переліком документів атестаційної справи здобувача наукового ступеня кандидата наук, яка подається до МОНмолодьспорту.

Атестаційна справа, оформлена з порушенням установлених вимог, до розгляду МОНмолодьспортом не приймається.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
від 24 липня 2013 р. № 567
ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ПРИСУДЖЕННЯ НАУКОВИХ
СТУПЕНІВ

(зі змінами та доповненнями згідно з Постановами Кабінету Міністрів
України № 656 від 19.08. 2015 р.,
№ 1159 від 30.12. 2015 р., № 567 від 27.07. 2016 р.)
Втрата чинності, відбудеться 31.12.2019, підстава 567-2016-п

Загальні питання

1. Цей Порядок регулює питання присудження наукових ступенів доктора і кандидата наук.

2. Наукові ступені доктора і кандидата наук присуджуються особам, які мають повну вищу освіту, глибокі фахові знання і значні досягнення в певній галузі науки.

3. Розгляд і вирішення питань атестації наукових кадрів здійснює МОН за участю атестаційної колегії, яка діє відповідно до затвердженого ним положення.

4. Документом, що засвідчує присудження наукового ступеня, є диплом доктора (кандидата) наук, зразок якого затверджено Кабінетом Міністрів України.

Присудження наукових ступенів

6. Наукові ступені доктора і кандидата наук присуджують спеціалізовані вчені ради за результатами прилюдного захисту дисертацій.

МОН затверджує рішення спеціалізованих вчених рад про присудження наукових ступенів і видає дипломи доктора та кандидата наук.

7. Спеціалізована вчена рада несе відповідальність за обґрунтованість прийнятих нею рішень і забезпечує високий рівень вимогливості під час розгляду дисертацій та проведення їх захисту.

Головою ради призначається доктор наук із спеціальності відповідно до профілю ради, що є штатним працівником вищого навчального закладу або наукової установи, в якій утворено раду.

Доктор наук може призначатися головою лише однієї спеціалізованої вченої ради у разі, коли у вищому навчальному закладі або науковій установі утворено кілька рад.

Керівники вищих навчальних закладів, наукових установ, в яких утворені ради, забезпечують їх ефективне функціонування.

Персональну відповідальність за дотримання спеціалізованими вченими радами вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації, науковий рівень захищених у рада дисертацій несуть керівники рад.

9. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.

До дисертації, що містить науково-прикладні результати, повинні додаватися документи, що підтверджують практичне використання отриманих здобувачем результатів – впровадження у виробництво, достатню дослідно-виробничу перевірку, отримання нових кількісних і якісних показників, суттєві переваги запропонованих технологій, зразків продукції, матеріалів тощо, а до дисертації, що містить теоретичні наукові результати, – рекомендації щодо їх використання.

10. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук повинна мати обсяг основного тексту 11-13, а для суспільних і гуманітарних наук - 15-17 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН.

Докторська дисертація:

може бути подана до захисту у вигляді опублікованої монографії;

повинна містити наукові положення та науково обґрунтовані результати у певній галузі науки, що розв'язують важливу наукову або науково-прикладну проблему і щодо яких здобувач є суб'єктом авторського права;

може бути подана до захисту за однією або двома спеціальностями однієї галузі науки і повинна відповідати за кожною спеціальністю вимогам, зазначеним в абзаці четвертому цього пункту.

У разі коли дисертація виконана за двома спеціальностями, а спеціалізована вчена рада, до якої подана дисертація, має право проводити захист дисертацій лише за однією з них, то за відсутності в Україні спеціалізованих вчених рад з правом проведення захисту дисертацій за такими двома спеціальностями за рішенням МОН може проводитися разовий захист. Разовий захист може проводитися також у разі відсутності в Україні спеціалізованих вчених рад з правом проведення захисту докторських дисертацій з відповідної наукової спеціальності. Склад спеціалізованої вченої ради для проведення разового захисту формується відповідно до положення про спеціалізовану вчену раду.

Інформація про отримані результати у кандидатській дисертації здобувача наукового ступеня доктора наук може бути наведена лише в оглядовій частині докторської дисертації.

Докторська дисертація може бути подана до спеціалізованої вченої ради для проведення захисту не раніше ніж через п'ять років після здобуття особою наукового ступеня кандидата наук.

Допускається за рішенням МОН подання до спеціалізованої вченої ради докторської дисертації раніше п'ятирічного строку після здобуття наукового ступеня кандидата наук у разі вагомого особистого внеску здобувача у забезпечення розвитку відповідної галузі науки. Підтвердженням вагомого особистого внеску здобувача у забезпечення розвитку галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, може бути:

наявність патенту на винахід або диплома на наукове відкриття;

висновок вищого навчального закладу або наукової установи, що є провідними з напрямку, з якого підготовлено дисертацію;

відзначення державними нагородами (преміями) України або інших держав.

Науковий ступінь доктора наук в галузі медичних та ветеринарних наук може бути присуджений здобувачу, який має науковий ступінь кандидата наук в галузі медичних та ветеринарних наук відповідно.

11. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7, а для суспільних і гуманітарних наук - 6,5-9 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН.

Кандидатська дисертація:

може бути подана до захисту у вигляді опублікованої монографії;

повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі науки;

подається до захисту лише за однією спеціальністю.

За відсутності в Україні спеціалізованих вчених рад з правом проведення захисту кандидатських дисертацій за відповідною науковою спеціальністю за рішенням МОН може проводитися разовий захист.

12. До опублікованих праць, які відображають основні наукові результати дисертації, з відповідної галузі науки належать:

монографії;

посібники (для дисертацій з педагогічних наук);

статті у наукових, зокрема електронних, фахових виданнях України;

статті у наукових періодичних виданнях інших держав з напрямку, з якого підготовлено дисертацію.

Перелік наукових фахових видань України затверджується в установленому МОН порядку.

До опублікованих праць, які додатково відображають наукові результати дисертації, належать дипломи на відкриття; патенти і авторські свідоцтва на винаходи, державні стандарти, промислові зразки, алгоритми та програми, що пройшли експертизу на новизну; рукописи праць, депонованих в установах державної системи науково-технічної інформації та анотованих у наукових журналах; брошури, препринти; технологічні частини проектів на будівництво, розширення, реконструкцію та технічне переоснащення підприємств; інформаційні карти на нові матеріали, що внесені до державного банку даних; друковані тези, доповіді та інші матеріали наукових конференцій, конгресів, симпозіумів, семінарів, шкіл тощо.

Повноту викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях здобувача визначає спеціалізована вчена рада.

Мінімальну кількість та обсяг публікацій, які розкривають основний зміст дисертацій, визначає МОН.

Апробація матеріалів дисертації на наукових конференціях, конгресах, симпозіумах, семінарах, школах тощо обов'язкова.

13. Докторська і кандидатська дисертації супроводжуються окремими авторефератами обсягом відповідно 1,3-1,9 і 0,7-0,9 авторського аркуша, які подаються державною мовою. Вимоги до оформлення автореферату встановлює МОН.

Автореферат дисертації видається друкарським способом з обов'язковим зазначенням вихідних відомостей видання у кількості, визначеній спеціалізованою вченою радою, і надсилається членам спеціалізованої вченої ради та заінтересованим організаціям не пізніше ніж за місяць до захисту дисертації. Список адресатів визначає спеціалізована вчена рада, яка прийняла дисертацію до захисту. Перелік установ та організацій, яким обов'язково надсилається автореферат, визначає МОН.

14. Якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими опубліковані наукові праці, здобувач повинен відзначити цей факт у дисертації та в авторефераті з обов'язковим зазначенням конкретного особистого внеску в такі праці або розробки.

У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторові якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.

15. Здобувач наукового ступеня кандидата наук допускається до захисту дисертації після складення кандидатських іспитів, перелік яких визначає МОН.

Здобувач наукового ступеня кандидата наук, який не має повної вищої освіти в галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, складає додатковий кандидатський іспит, що визначається спеціалізованою вченою радою відповідно до переліку наукових спеціальностей за програмами, затвердженими МОН.

Про дату складення додаткових кандидатських іспитів спеціалізована вчена рада повідомляє МОН протягом місяця з дня прийняття рішення.

16. Вищий навчальний заклад або наукова установа, в якій виконувалася дисертація або до якої був прикріплений здобувач, проводить попередню експертизу дисертації та робить висновок про наукову та практичну цінність її результатів. Висновок видається здобувачеві не пізніше ніж через два місяці після надходження для попередньої експертизи кандидатської та не пізніше ніж через три місяці – докторської дисертації і включається до переліку документів, які подаються здобувачем до спеціалізованої вченої ради. Керівник вищого навчального закладу або наукової установи несе персональну відповідальність за якість, об'єктивність і своєчасність підготовки висновку.

У разі відмови вищого навчального закладу або наукової установи підготувати обґрунтований висновок здобувач має право звернутися до МОН для визначення подальшої процедури захисту дисертації.

17. Спеціалізована вчена рада:

приймає для попереднього розгляду дисертацію за наявності супровідних документів за переліком, який визначає МОН. Процедура попереднього розгляду дисертації регулюється положенням про спеціалізовану вчену раду;

має право приймати до розгляду докторську дисертацію не раніше ніж через два місяці, а кандидатську – не раніше ніж через місяць з дня розсилання виготовлювачем обов'язкових примірників видань, в яких опубліковано праці здобувача, що відображають основні результати дисертації;

приймає до захисту докторську дисертацію не пізніше ніж через три місяці після подання здобувачем усіх документів, а кандидатську - не пізніше ніж через два місяці.

Ректорам і проректорам вищих навчальних закладів, керівникам наукових установ та їх заступникам не дозволяється захищати дисертації у спеціалізованих вчених радах, утворених за місцем основної роботи зазначених осіб.

Забороняється усувати недоліки, виявлені у дисертації спеціалізованою вченою радою після прийняття її до захисту, та в авторефераті - після його розсилання.

18. З метою забезпечення незалежності експертизи для захисту дисертації спеціалізованою вченою радою призначаються офіційні опоненти з числа компетентних учених із спеціальності, за якою подано дисертацію.

Для розгляду докторської дисертації призначаються три офіційних опоненти – доктори наук, причому тільки один з них може бути членом спеціалізованої вченої ради, де проводитиметься захист, чи штатним працівником вищого навчального закладу або наукової установи, в якій утворено спеціалізовану вчену раду.

Для розгляду кандидатської дисертації призначаються два офіційних опоненти, з яких один – доктор наук, а другий – доктор або кандидат наук, причому тільки один з них може бути членом спеціалізованої вченої ради, де проводитиметься захист, чи співробітником вищого навчального закладу або наукової установи, в якій утворено спеціалізовану вчену раду.

Офіційними опонентами не можуть бути:

голови, заступники голів і вчені секретарі спеціалізованих вчених рад, в яких проводитиметься захист;

наукові керівники;

співавтори опублікованих праць здобувача;

керівники вищих навчальних закладів або наукових установ та їх заступники за основним місцем роботи здобувача або за місцем виконання дисертації, або за місцем прикріплення здобувача для підготовки дисертації, або за місцем її захисту;

співробітники кафедр, лабораторій, секторів, відділів, де виконувалася дисертація, де працює здобувач, де він прикріплений або де проводилися науково-дослідні роботи, щодо яких здобувач є замовником або виконавцем (співвиконавцем);

члени атестаційної колегії МОН;

члени експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій.

Офіційні опоненти та науковий керівник (консультант) не можуть бути співробітниками однієї і тієї самої організації. Члени експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН можуть бути призначені офіційними опонентами за виняткових обставин за погодженням з МОН.

Протягом року особа може бути призначена офіційним опонентом для захисту не більш як п'яти дисертацій.

19. Офіційний опонент на основі вивчення дисертації та праць, опублікованих за темою дисертації, подає спеціалізованій вченій раді відгук, оформлений відповідно до вимог МОН. У разі коли відгук не відповідає визначеним вимогам, спеціалізована вчена рада повертає його офіційному опоненту для доопрацювання або замінює офіційного опонента.

Копії письмових відгуків офіційних опонентів спеціалізована вчена рада видає здобувачеві не пізніше ніж за 10 календарних днів до захисту дисертації.

20. Про прийняття дисертації до захисту і призначення офіційних опонентів спеціалізована вчена рада надсилає МОН повідомлення у порядку, встановленому МОН.

Повідомлення про прийняття дисертації до захисту публікуються в офіційному друкованому виданні та на офіційному веб-сайті МОН.

21. Для ознайомлення наукової громадськості з доробком здобувача один примірник дисертації та два примірники автореферату не пізніше ніж за місяць до захисту передаються у бібліотеку того вищого навчального закладу або наукової установи, де спеціалізованою вченою радою прийнято дисертацію до захисту.

За бажанням здобувача спеціалізована вчена рада зобов'язана проводити захист дисертації за наявності негативних відгуків, проте, якщо два з них надійшли від офіційних опонентів, захист дисертації не проводиться, а рада приймає рішення про зняття її з розгляду.

22. Прилюдний захист дисертації проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради, яке вважається правоможним у разі, коли в його проведенні взяло участь не менш як дві третини складу, а також не менш як чотири доктори наук з кожної спеціальності докторської і не менш як три доктори наук із спеціальності кандидатської дисертації.

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня вважається позитивним, якщо за нього проголосувало не менш як три чверті членів ради, які брали участь у засіданні.

23. Захист дисертації повинен мати характер наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь більше половини присутніх на засіданні членів спеціалізованої вченої ради – доктори наук з кожної спеціальності, за якою виконано дисертацію.

Офіційні опоненти зобов'язані бути присутні на засіданні ради під час захисту дисертації. Якщо з поважної причини відсутній один з офіційних опонентів, то захист дисертації може проводитися за наявності позитивного відгуку відсутнього опонента. У такому разі на засіданні ради оголошується відгук відсутнього офіційного опонента і заслуховується виступ офіційного опонента, призначеного додатково керівництвом ради не пізніше ніж за три календарних дні до засідання. Захист дисертації не проводиться, якщо таке призначення відбулося пізніше встановленого строку.

Здобувач може ознайомитися з копією письмового відгуку призначеного додатково офіційного опонента за день до захисту або перед захистом дисертації.

Захист дисертації не може проводитися у разі відсутності двох офіційних опонентів або офіційного опонента, який подав негативний відгук про дисертацію.

Після закінчення захисту дисертації спеціалізована вчена рада проводить таємне голосування щодо присудження наукового ступеня. Протокол лічильної комісії затверджується відкритим голосуванням простою більшістю голосів членів ради, які брали участь у засіданні.

Здобувач має право за письмовою заявою зняти дисертацію з розгляду на засіданні спеціалізованої вченої ради до початку таємного голосування та у подальшому подати її до захисту як нову працю, крім випадків, зазначених у пункті 14 цього Порядку.

Процедура засідання спеціалізованої вченої ради для проведення захисту дисертації визначається положенням про ради.

24. Спеціалізована вчена рада у місячний строк після захисту дисертації надсилає:

адміністратору (розпоряднику) Єдиної державної електронної бази з питань освіти електронний примірник заповненої облікової картки дисертації за встановленою формою та електронний примірник дисертації;

МОН паперовий примірник дисертації разом з атестаційною справою здобувача наукового ступеня, що оформляється згідно з вимогами, встановленими МОН.

Другий примірник атестаційної справи здобувача наукового ступеня зберігається у спеціалізованій вченій раді протягом десяти років.

Після прийняття МОН рішення про видачу диплома доктора, кандидата наук:

паперовий примірник дисертації передається для зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського Національної академії наук;

електронний примірник облікової картки дисертації за встановленою формою адміністратором (розпорядником) Єдиної державної електронної бази з питань освіти надсилається Українському інституту науково-технічної та економічної інформації.

26. У МОН розглядаються документи атестаційних справ здобувачів наукових ступенів та проводиться експертиза дисертацій з метою здійснення контролю за дотриманням спеціалізованими вченими радами вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, про що готується висновок, який подається на розгляд атестаційної колегії МОН.

Додатковому розгляду (колективному рецензуванню) обов'язково підлягає докторська дисертація, яка за рішенням МОН подана спеціалізованій вченій раді раніше п'ятирічного строку після здобуття наукового ступеня кандидата наук.

28. Строк розгляду у МОН дисертації та атестаційної справи здобувача наукового ступеня доктора наук не повинен перевищувати шести місяців, а наукового ступеня кандидата наук – чотирьох місяців.

За особливих обставин, які потребують більш тривалого строку для проведення експертизи дисертації, питання щодо його продовження вирішує МОН у кожному конкретному випадку, про що інформується спеціалізована вчена рада.

30. Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукових ступенів доктора або кандидата наук набирає чинності з дати набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради та видачу відповідного диплома на підставі рішення атестаційної колегії.

{Розділ "Присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" виключено на підставі Постанови КМ № 656 від 19.08.2015 }

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№ 40 ВІД 12.01. 2017
„ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ВИМОГ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ”
(Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р.
за № 155/30023)
*(з уточненнями, прийнятими спеціалізованою вченою радою Д 14.053.01
у Житомирському державному університеті імені Івана Франка)*

ВИМОГИ до оформлення дисертації

I. Загальні положення

Ці вимоги визначають структуру та правила оформлення дисертації.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) готується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. За бажанням здобувача дисертація може бути перекладена англійською мовою або іншою мовою, пов'язаною з предметом дослідження, з поданням перекладу до спеціалізованої вченої ради.

II. Структура дисертації

Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи:

титульний аркуш;
анотація;
зміст;
перелік умовних позначень (за необхідності);
основна частина;
список використаних джерел;
додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

III. Вимоги до структурних елементів

1. Титульний аркуш дисертації оформляється за формою, наведеною у [додатку 1](#) до цих вимог.

2. Для ознайомлення зі змістом та результатами дисертації подається державною та англійською мовами анотація – узагальнений короткий виклад її основного змісту відповідно до встановленого зразка ([додаток 2](#)). В анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення (*Анотація складає 7 сторінок для докторської та 5 – для кандидатської робіт, може дублювати анотацію автореферату та частково висновки*).

В анотації також вказуються:

прізвище та ініціали здобувача;
назва дисертації;
вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач;
спеціальність (шифр і назва);

найменування вищого навчального закладу або найменування наукової установи, у якому (якій) здійснювалася підготовка;

найменування наукової установи або найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді якої (якого) відбудеться захист;

(Якщо здобувач захищає дисертацію в установі, де відбувалася його підготовка – назва установи та її підпорядкування зазначається один раз).

місто, рік.

Обсяг анотації становить 0,2-0,3 авторських аркуша.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

3. Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

4. Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації;

які додатково відображають наукові результати дисертації.

(За рішенням спецради Д 14.053.01 – подається анотація українською та англійською мовами і після них один список публікацій здобувача мовою оригіналу. Якщо здобувач має значну кількість публікацій, то дозволяється вказати основні публікації після узгодження з керівництвом ради).

5. Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться.

7. Основна частина дисертації має містити:

вступ;

розділи дисертації;

висновки.

Обсяг основного тексту дисертації вираховується авторськими аркушами.

8. У вступі подається загальна характеристика дисертації, а саме:

обґрунтування вибору теми дослідження (висвітлюється зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання);

мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження;

методи дослідження (перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків);

наукова новизна отриманих результатів (аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше);

особистий внесок здобувача (якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт);

апробація матеріалів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення);

структура та обсяг дисертації (анонсується структура дисертації, зазначається її загальний обсяг).

За наявності у вступі можуть також вказуватися:

зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами – вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота;

практичне значення отриманих результатів – надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання.

9. У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел.

(В кінці кожного розділу зазначається перелік праць автора, на які він посилався у цьому розділі у вигляді: [15; 17; 18; ...]).

У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до дисертації виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження).

Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

При нумерації формул і рисунків за наявності посилань на них у тексті дисертації проставляються через крапку номер розділу та номер формули (рисунка). Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація – з правого боку в дужках). Номер та назва рисунка наводяться знизу/з правого боку рисунка.

10. У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. У разі якщо результати досліджень впроваджено, відомості подаються із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження. У цьому випадку додатки можуть містити копії відповідних документів.

11. Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

(Для робіт, представлених до розгляду у спеціалізованій вченій раді Д 14.053.01 – посилання оформлюються у вигляді зносок внизу сторінки та подається загальний список використаних джерел в кінці дисертації).

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у [додатку 3](#) до цих Вимог.

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

(Опис здійснюється відповідно до Гарвардського стилю (HARVARD REFERENCING STYLE), характерного для університетів Великої Британії <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>, зразок додається).

12. До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації:

- проміжні формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи;
- інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дисертації;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- інші дані та матеріали.

13. Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються

назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Вказуються наукові праці автора у послідовності, наведеній у пункті 4 розділу III цих Вимог.

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

Додатки оформлюють як продовження дисертації на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті дисертації.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках дисертації, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток _____” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер **Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ**, наприклад, додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою дисертації друкують великими літерами слово „ДОДАТКИ”.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А. 1) – перша формула додатка А.

14. Дисертація оформляється відповідно до правил, наведених у додатку 4 до цих Вимог.

Додаток 1
до Вимог до оформлення дисертації
(пункт 1 розділу III)

Титульний аркуш дисертації

Найменування вищого навчального закладу або наукової установи,
де здійснювалася підготовка здобувача,
органу, до сфери управління якого належить заклад, установа

Найменування вищого навчального закладу або наукової установи,
у спеціалізованій вченій раді якого (якої) проводився захист дисертації,
органу, до сфери управління якого належить заклад, установа

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

(прізвище, ім'я, по батькові)

Гриф
Прим. № _____
УДК _____
(індекс)

ДИСЕРТАЦІЯ

дисертації)

(назва

(шифр і назва спеціальності)

(галузь знань)

Подається на здобуття наукового ступеня _____

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник (консультант) _____

звання)

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене

Місто – рік

Примітка. Відомості щодо грифа секретності та напис «Прим. № _____»
наводять за необхідності.

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Міністерство освіти і науки України

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

СОЛОДОВНИК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 378.6:37.041(043.3)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ
З МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ ДО ПРОФЕСІЙНОГО
САМОВДОСКОНАЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ**

13.00.04 – теорія і методика професійної освіти
015 Педагогічні науки

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ О.В. Солодовник

(підпис)

Науковий керівник

Антонова Олена Євгеніївна,
доктор педагогічних наук, професор

Житомир – 2017

АНОТАЦІЯ

Сорокіна Н.В. Формування професійної іншомовної компетентності майбутніх філологів засобами мультимедійних технологій. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” (012 – Дошкільна освіта). – Інститут педагогіки НАПН України, Київ, 2016.

Зміст анотації

Ключові слова

Список публікацій здобувача

1.

ПРАВИЛА оформлення дисертації

Обсяг	Обсяг основного тексту дисертації визначається пунктами 10, 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567. До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. <i>(Анотації та підрядкові посилання не включаються до основного змісту роботи).</i> Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt
Інтервал	Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу
Шрифт	Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням
Поля	Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20-25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм

ПРАВИЛА БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ДЛЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

В посиланні вказуються всі автори праці (редактори, якщо автор відсутній; див. бібліографічний опис книг з авторами). Якщо авторів надто багато (наприклад, в деяких наукових статтях), варто проконсультуватися з науковим керівником щодо обмеження їх кількості й введення «та ін.» після певних прізвищ.

Назви книг, журналів зазначаються без скорочень.

За даними сайту: http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb.

GB		
Ініціали зазначаються з крапками.		
	Схема	Приклади
Книга: автори	Прізвище1, Ініціали1, Прізвище2, Ініціали2, Прізвище3, Ініціали3, Прізвище4, Ініціали4 та Прізвище5, Ініціали5. Рік. <i>Назва книги.</i> Номер видання*. Місце видання: Видавництво. * <i>крім першого</i>	Ahmed, T. and Meehan, N. 2012. <i>Advanced reservoir management and engineering</i> . 2nd ed. Amsterdam: Gulf Professional Publishing. Григоренко, П., Томак, М. та Тисячна Н. 2013. <i>Приховування історичної правди</i> . 2-ге вид. Київ: Українська прес-група.
Книга: автор – організація	Назва організації. Рік. <i>Назва книги.</i> Номер видання. Місце видання: Видавництво.	Royal College of Nursing, 2006. <i>Children in the Community</i> . London: RCN. Институт мировой экономики и международных отношений, 1976. <i>Государство в экономике Японии</i> . Москва: Наука.
Книга: без автора	<i>Назва книги,</i> Рік. Номер видання. Місце видання: Видавництво.	<i>Collins German-English Dictionary</i> , 1993. 2nd edn. Stuttgart: Klett. <i>Основи менеджменту</i> , 2016. Київ: Наукова думка.
Книга: без автора, за редакцією	Прізвище редактора, Ініціали ред., Рік. <i>Назва книги.</i> Номер видання. Місце видання: Видавництво.	Silverman, D.F. and Propp, K.K. eds., 1990. <i>The active interview</i> . Beverly Hills, CA: Sage. Савченко, А.Г. ред., 2011. <i>Національна економіка</i> . Київ: КНЕУ.

Книга: переклада	Прізвище, Ініціали, Рік. <i>Назва книги.</i> Переклад з мови Ініціали Прізвище перекладача. Місце видання: Видавництво.	Canetti, E., 2001. <i>The voices of Marrakesh: a record of a visit</i> . Translated from German by J.A. Underwood. San Francisco: Arion. Драйден, Г. та Вос, Дж., 2005. <i>Революція в навчанні</i> . Переклад з англійської М. Олійник. Львів: Літопис.
Розділ книги за редакцією	Прізвище автора розділу, Ініціали, Рік публікації розділу. Назва розділу. В Ініціали Прізвище Редактора, ред. Рік публікації книги. <i>Назва книги.</i> Місце видання: Видавництво. Номер розділу ^{або} сторінковий інтервал.	Smith, J., 1975. A source of information. In: W. Jones, ed. 2000. <i>One hundred and one ways to find information about health</i> . Oxford: Oxford University Press. Ch.2. Лосик, Г.В., 2001. Психологическая концепция моторной теории восприятия речи. В: Т.Н. Ушакова и Н.В. Уфимцева, ред. <i>Детская речь: психолингвистические исследования</i> . Москва: Per Se. с.9-22.
Стаття з журналу, друкована	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. <i>Назва журналу,</i> Номер тому (Номер випуску/частини), сторінковий інтервал.	Perry, C., 2001. What health care assistants know about clean hands. <i>Nursing Times</i> , 97(22), pp.63-64. Пилипчук, В.П., Данніков, О.В. та Ямчинська, А.С., 2009. Впровадження інноваційних продуктів та розвиток ринку FMCG. <i>Економічний вісник НТУУ «КПІ»</i> , 6, с.294-301.
Стаття з журналу, on-line	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. <i>Назва журналу, [online]</i> Номер тому (Номер випуску/частини)*, сторінковий інтервал*. Режим доступу: [Дата звернення]. *якщо вказано	Downing, S., 2010. Social control in a subculture of piracy, <i>Journal of Criminal Justice and Popular Culture</i> , [online] 17(1), pp.77-123. Available at: < http://www.albany.edu/scj/jcipc/vol17is1/Downing7_3.pdf > [Accessed 10 October 2012]. Іщенко, Н.Г. та Телегіна, К.І., 2014. Рекламний текст як форма соціального впливу. <i>Новітня освіта</i> , [online] 1, с.30-35. Режим доступу: http://ae.fl.kpi.ua/article/view/29265 [Дата звернення 11 лютого 2016].

Стаття з газети	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. <i>Назва газети,</i> Дата публікації, Номер сторінки та стовбця*. *стовбці зліва направо: a, b, ...	Slapper, G., 2005. Corporate manslaughter: new issues for lawyers. <i>The Times</i> , 3 Sep. p.4b. Новак, О., 2014, Літературна весна в Київській політехніці, <i>Київський Політехнік</i> , 5 червня, с.4а.
Для статей з журналів і газет, де автор – організація <u>або</u> без автора – так само як для книг: назва організації <u>або</u> назва статті в полі відомостей про авторів		
Дисертація	Прізвище, Ініціали, Рік. <i>Назва дисертації.</i> Вчений ступінь. Офіційна назва університету.	Fisher, C. W., 2008. <i>The legacy of leadership – a study of leadership influence within a single organisation</i> . D.Ed. University of Sheffield. Сегол, Р.І., 2010. <i>Редагування перекладу текстів англomовних телесеріалів</i> . Кандидат наук. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут».
Матеріали конференцій, семінарів в, форумів (друк.)	Прізвище автора доповіді Ініціали, Рік. Повна назва доповіді. В: Ініціали Прізвище редактора, ред. <u>або</u> Назва організації, <i>Повна назва Конференції.</i> Місце проведення, День Місяць Рік проведення. Місце видання: Видавництво.	Brown J., 2005. Evaluating surveys of transparent governance. In: UNDESA (United Nations Department of Economic and Social Affairs), <i>6th Global forum on reinventing government: towards participatory and transparent governance</i> . Seoul, Republic of Korea, 24-27 May 2005. New York: United Nations. Макаренко П.Д., 2014. Бібліотека та інтелектуальна власність. В: Н.П. Пасмор, ред., <i>Імперативи розвитку електронних бібліотек: pro et contra.: Міжнародна веб-конференція</i> . Харків, Україна, 27 березня 2014. Харків: б.в
Патент	Прізвище винахідника, Ініціали, Організація-патентовласник, Рік публікації. <i>Назва патенту.</i> Країна. Пат. Номер патенту (статус*). *якщо заявка	Leonard, Y., Super Sports Limited. 2008. <i>Tin can manufacture and method of sealing</i> . Canada. Pat. 12,789,675. Мацко, Г.К., 1999. <i>Вічний двигун</i> . Україна. Пат. 26933

Стандарт	Назва організації, Рік публікації. Буквений та числовий код стандарту <i>Повна назва стандарту.</i> Місце видання: Видавництво.	International Standards Office, 1998. ISO 690 – 2 <i>Information and documentation: Bibliographical references: Electronic documents</i> . Geneva: ISO. Держспоживстандарт України, 2006. ДСТУ ISO 7000:2004 <i>Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд</i> . Київ: Держспоживстандарт України.
Звіт з науково-дослідної роботи	Прізвище, Ініціали. Рік. Номер звіту. <i>Назва роботи.</i> Видавець, Дата перегляду.	Burgio-Ficca, C. 2013. <i>IBISWorld Industry Report G4241. Sport and camping equipment retailing in Australia</i> , IBISWorld, viewed 26 August 2013. Нелін, Є. 2011. № 2332-п. <i>Високовибірні резонансно- тунельні кристалопоподібні пристрої обробки сигналів</i> . НТУУ "КПІ", переглянуто 26 червня 2012.
Вебсайт	Розробник ^{або} Автор ^{або} Власник сайта, Рік. <i>Назва web-документу або вебсторінки.</i> [тип матеріалу] (дата оновлення, якщо вказано) Режим доступу: <web-адреса/URL> [Дата звернення].	Foundation for Economic Education (FEE), 2014. <i>England's Whetstone named FEE's first "Blinking Lights" award recipient</i> . [online] Available at: < http://www.fee.org/publications/detail/englands..... > [Accessed 16 July 2014] Книжкова палата України імені Івана Федорова, 2016. <i>Видавнича діяльність</i> . [online] (Останнє оновлення 29 січня 2016) Режим доступу: < http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html > [Дата звернення 10 лютого 2016].
Веб-документ	Прізвище автора, Ініціали або Організація-автор, Рік. <i>Назва документу.</i> [тип матеріалу] Місце видання: Власник або Видавництво. Режим доступу: <web-адреса/URL> [Дата звернення].	Defoe, D., 1999. <i>The fortunes and the misfortunes of the famous Moll Flanders</i> . [online] Champaign, Illinois: Project Gutenberg. Available at: < http://www.gutenberg.org/etext/370 > [Accessed 18 November 2005] Домбругов, М.Р., 2012. <i>Звіт про діяльність Асоціації УРАН в 2011 р.</i> [online] Ukrainian Research & Academic Network. Режим доступу: < http://uran.ua/archives/2012apr-zbory/zvit2011.pdf > [Дата звернення 12 квітня 2013].

Детальніше про Harvard Referencing стиль за посиланнями: Anglia Ruskin University (GB): <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ:

(для здобувачів спецради Д 14.053.01)

Книга одного автора:

Бабишин, С. 1973. *Школа та освіта давньої Русі*. Київ: Вища школа.

Баллен, Е.А. 1969. *Преимственность в развитии культуры*. Москва: Госполитиздат.

Барикін, Ю.В. та Назарчук, Т.Б. 2004. *Культурологія: навчальний посібник*. Сімферополь: Ун-т економіки та управління.

Козаков, В.А. та Дзвінчук, Д.І. 2003. *Психолого-педагогічна підготовка фахівців у непедагогічних університетах: методологія та практика*: [монографія]. Київ: НІЧЛАВА.

(кома після прізвища, після року немає коми – єдиний випадок, у всіх інших кома йде двічі, рік після ініціалів, назва самої книги курсивом, тире немає, сторінок немає, місто видання пишеться повністю)

Гончаренко, С.У. 1997. *Український педагогічний словник*. Київ: Либідь.

(раніше писали, що це словник під редакцією Гончаренка – автор йшов після назви, а тепер виноситься прізвище наперед, а не назва)

Баскаков, А.Я. и Туленков, Н.В. 2004. *Методология научного исследования*: учеб. пос. 2-е изд., испр. Киев: МАУП.

(два автори і більше – перед останнім буква «і», «и», «and» – мовою оригіналу)

Тези конференцій, частини книг:

Баклан, А.О., 2007. Концептуальні положення діяльності педагога. В: *Сучасні проблеми якості освіти: тези доп. регіональної наук.-практ. конф.* Донецьк: ДНУ, с. 242-246.

Борисова, О.М., 1981. Про роль професійної діяльності в розвитку особистості. В: Л.І. Анциферова, ред. *Психологія формування і розвитку особистості*. Львів: Освіта, с. 159-177.

Вітвицька, С.С., 2016. Професіографічний підхід у підготовці майбутніх магістрів освіти в контексті інформаційно-комунікаційних технологій. В: О.А. Дубасенюк, ред. *Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання*: монографія. Житомир: Вид-во Рута, с. 312-345.

(кома і після прізвища, і після ініціалів, буква В: перед назвою в якому джерелі дана стаття, вже назва джерела в якому стаття – жирним, а не назва самої статті і проставляються сторінки)

Стаття в журналі:

Асташова, Н.А., 2002. Концептуальні засади педагогічної аксіології. *Педагогіка*, № 8, с. 8-12.

Бахтин, М.М., 1979. К философским основам гуманитарных наук. *Эстетика словесного творчества*. Москва: Искусство, с. 328-335.

(назва журналу курсивом)

Дисертації:

Варданян, Ю.В., 1999. *Строение и развитие профессиональной компетентности специалиста с высшим образованием (на материале подготовки педагога и психолога)*. Доктор наук. Московский государственный педагогический университет.

Гайдур, М.І., 2010. *Підготовка майбутніх вчителів до організації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах інформаційного середовища*. Кандидат наук. Кримський гуманітарний університет.

(лише назва, науковий ступінь та вуз, де була виконана дисертація)

Автореферат:

Карпова, Л.Г., 2004. *Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи: автореф. дис. кандидата пед. наук*. Харків: Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Додаток 9
До наказу ВАК України
19.07. 2010 № 557

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за спеціальністю _____

(шифр і назва спеціальності за Переліком спеціальностей)

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

№ з/п	Назва праці	Назва видання та його вихідні відомості, що дозволяють ідентифікувати та відрізнити це видання від усіх інших	Кількість друкованих аркушів	Прізвища співавторів
1	2	3	4	5

Здобувач _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Вчений секретар ради _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

М.П.

(число, місяць, рік)

